

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం
॥ పంచమస్కంధే అష్టాదశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ పంచమస్కంధే అష్టాదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

తథా చ భద్రశ్రవా నామ ధర్మసుతస్తత్కులపతయః

పురుషో భద్రాశ్వవర్షే సాక్షాద్భగవతో

వాసుదేవస్య ప్రియాం తనుం ధర్మమయీం హయశీర్షా -

భిధానాం పరమేణ సమాధినా సన్నిధాప్యేదమభి -

గృణంత ఉపధావంతి ॥ 1 ॥

భద్రశ్రవస ఉచుః

ఓం నమో భగవతే ధర్మాయాత్మవిశోధనాయ నమ ఇతి ॥ 2 ॥

అహో విచిత్రం భగవద్విచేష్టితం

ఘ్నంతం జనోఽయం హి మిషన్న పశ్యతి ।

ధ్యాయన్నసద్వర్తి వికర్మ సేవితం

నిర్హృత్య పుత్రం పితరం జిజీవిషతి ॥ 3 ॥

వదంతి విశ్వం కవయః స్మ నశ్వరం

పశ్యంతి చాధ్యాత్మవిదో విపశ్చితః ।

తథాపి ముహ్యంతి తవాజ మాయయా

సువిస్మితం కృత్యమజం నతోఽస్మి తం ॥ 4 ॥

విశోద్భవస్థాననిరోధకర్మ తే
 హ్యకర్తురంగీకృతమప్యపావృతః |
 యుక్తం న చిత్తం త్వయి కార్యకారణే
 సర్వాత్మని వ్యతిరిక్తే చ వస్తుతః || 5 ||

వేదాన్ యుగాంతే తమసా తిరస్కృతాన్
 రసాతలాద్యో నృతురంగవిగ్రహః |
 ప్రత్యాదదే వై కవయేఽభియాచతే
 తస్మై నమస్తేఽవితథేహితాయ ఇతి || 6 ||

హరివర్షే చాపి భగవాన్నరహరిరూపేణాస్తే
 తద్రూపగ్రహణనిమిత్తముత్తరత్రాభిధాన్యే |
 తద్దయితం రూపం మహాపురుషగుణభాజనో మహా -
 భాగవతో దైత్యదానవకులతీర్థీకరణశీలాచరితః
 ప్రహ్లాదోఽవ్యవధానానన్యభక్తియోగేన సహ
 తద్వర్షపురుషైరుపాస్తే ఇదం చోదాహరతి || 7 ||

ఓం నమో భగవతే నరసింహాయ నమస్తేజస్తేజసే
 ఆవిరావిర్భవ వజ్రనఖ వజ్రదంష్ట్ర కర్మాశయాన్
 రంధయ రంధయ తమో గ్రస గ్రస ఓం స్వాహా |
 అభయమభయమాత్మని భూయిష్టా ఓం క్షౌం || 8 ||

స్వస్త్వస్తు విశ్వస్య ఖలః ప్రసీదతాం
 ధ్యాయంతు భూతాని శివం మిథో ధియా |
 మనశ్చ భద్రం భజతాదధోక్షజే
 ఆవేశ్యతాం నో మతిరప్యహైతుకీ || 9 ||

మాగారదారాత్మజవిత్తబంధుషు
 సంగో యది స్యాద్భగవత్ప్రియేషు నః |

యః ప్రాణవృత్త్యా పరితుష్ట ఆత్మవాన్
సిద్ధ్యత్యదూరాన్న తథేంద్రియప్రియః || 10 ||

యత్సంగలబ్ధం నిజవీర్యవైభవం
తీర్థం ముహుః సంస్పృశతాం హి మానసం |
హరత్యజోఽంతః శ్రుతిభిర్గతోఽంగజం
కో వై న సేవేత ముకుందవిక్రమం || 11 ||

యస్యాస్తి భక్తిర్భగవత్యకించనా
సర్వైర్గుణైస్తత్ర సమాసతే సురాః |
హరావభక్తస్య కుతో మహద్గుణా
మనోరథేనాసతి ధావతో బహిః || 12 ||

హరిర్హి సాక్షాద్భగవాన్ శరీరిణా -
మాత్మా రుషాణామివ తోయమీప్సితం |
హిత్వా మహాంతం యది సజ్జతే గృహే
తదా మహత్త్వం వయసా దంపతీనాం || 13 ||

తస్మాద్రజోరాగవిషాదమన్య -
మానస్సహాభయదైన్యాధిమూలం |
హిత్వా గృహం సంస్మృతిచక్రవాలం
నృసింహపాదం భజతాకుతోభయమితి || 14 ||

కేతుమాలేఽపి భగవాన్ కామదేవస్వరూపేణ లక్ష్మ్యః
ప్రియచిక్రీర్షయా ప్రజాపతేర్దుహిత్యాణాం పుత్రాణాం
తద్వర్షపతీనాం పురుషాయుషాహోరాత్రపరిసంఖ్యానానాం
యాసాం గర్భా మహాపురుషమహస్తతేజసోద్వేజిత -
మనసాం విధ్వస్తా వ్యసవః సంవత్సరాంతే
వినిపతంతి || 15 ||

అతీవ సులలితగతివిలాసవిలసితరుచిరహాసలేశావ -
 లోకలీలయా కించిదుత్తంభితసుందరభ్రూమండలసుభగ -
 వదనారవిందశ్రియా రమాం రమయన్నింద్రియాణి రమయతే || 16 ||

తద్భగవతో మాయామయం రూపం పరమసమాధియోగేన రమా
 దేవీ సంవత్సరస్య రాత్రిషు ప్రజాపతేర్దుహితృభిరుపే -
 తాహాసు చ తద్భర్తృభిరుపాస్తే ఇదం చోదాహరతి || 17 ||

ఓం హ్రం హ్రీం హ్రూం ఓం నమో భగవతే హృషీకేశాయ
 సర్వగుణవిశేషైర్విలక్ష్మితాత్మనే ఆకూతీనాం
 చిత్తీనాం చేతసాం విశేషాణాం చాధిపతయే
 షోడశకలాయచ్చందోమయాయాన్నమయాయామృతమయాయ
 సర్వమయాయ సహసే ఓజసే బలాయ కాంతాయ కామాయ
 నమస్తే ఉభయత్ర భూయాత్ || 18 ||

స్త్రీయో వ్రతైస్త్యా హృషీకేశ్వరం స్వతో
 హ్యోరాధ్య లోకే పతిమాశాసతేఽన్యం |
 తాసాం న తే వై పరిపాంత్యపత్యం
 ప్రియం ధనాయూంషి యతోఽస్వతంత్రాః || 19 ||

స వై పతిః స్యాదకుతోభయః స్వయం
 సమంతతః పాతి భయాతురం జనం |
 స ఏక ఏవేతరథా మిథో భయం
 నైవాత్మలాభాదధి మన్యతే పరం || 20 ||

యా తస్య తే పాదసరోరుహార్హణం
 నికామయేత్సాఖిలకామలంపటా |
 తదేవ రాసీస్పితమీస్పితోఽర్చితో
 యద్భగ్నయాఞ్చా భగవన్ ప్రతప్యతే || 21 ||

మత్స్యాప్తయేఽజేశసురాసురాదయ -

స్తవ్యంత ఉగ్రం తప ఐంద్రియేధియః |

ఋతే భవత్పాదపరాయణాన్న మాం

విందంత్యహం త్వద్ధృదయా యతోఽజిత || 22 ||

స త్వం మమాప్యచ్యుత శీర్షి వందితం

కరాంబుజం యత్త్వదధాయి సాత్వతాం |

బిభర్షి మాం లక్ష్మ వరేణ్య మాయయా

క ఈశ్వరస్యేహితమూహితుం విభురితి || 23 ||

రమ్యకే చ భగవతః ప్రియతమం మాత్స్యమవతారరూపం

తద్వర్షపురుషస్య మనోః ప్రాకృదర్శితం స ఇదానీమపి

మహతా భక్తియోగేనారాధయతీదం చోదాహరతి || 24 ||

ఓం నమో భగవతే ముఖ్యతమాయ నమః సత్త్వాయ ప్రాణా -

యౌజసే సహసే బలాయ మహామత్స్యాయ నమ ఇతి || 25 ||

అంతర్బహిశ్చాఖిలలోకపాలకై -

రదృష్టరూపో విచరస్యరుస్వనః |

స ఈశ్వరస్త్యం య ఇదం వశేఽనయ -

న్నామ్నా యథా దారుమయీం నరః స్త్రియం || 26 ||

యం లోకపాలాః కిల మత్సరజ్వరా

హిత్వా యతంతోఽపి పృథక్ సమేత్య చ |

పాతుం న శేకుర్ద్విపదశ్చతుష్పదః

సరీసృపం స్థాణు యదత్ర దృశ్యతే || 27 ||

భవాన్ యుగాంతార్ణవ ఊర్మిమాలిని

క్షోణీమిమామోషధివీరుధాం నిధిం |

మయా సహోరు క్రమతేఽజ ఓజసా

తస్మై జగత్ప్రాణగణాత్మనే నమ ఇతి || 28 ||

హిరణ్మయేఽపి భగవాన్నివసతి కూర్మతనుం

బిభ్రాణస్తస్య తత్ప్రియతమాం తనుమర్యమా సహ
వర్షపురుషైః పితృగణాధిపతిరుపధావతి

మంత్రమిమం చానుజపతి || 29 ||

ఓం నమో భగవతే అకూపారాయ సర్వసత్త్వగుణ -

విశేషణాయానుపలక్షితస్థానాయ నమో వర్షణే

నమో భూమ్నై నమో నమోఽవస్థానాయ నమస్తే || 30 ||

యద్రూపమేతన్నిజమాయయార్పిత -

మర్థస్వరూపం బహురూపరూపితం |

సంఖ్యా న యస్యాస్త్యయథోపలంభనాత్

తస్మై నమస్తేఽవ్యపదేశరూపితే || 31 ||

జరాయుజం స్వేదజమండజోద్భిదం

చరాచరం దేవర్షిపితృభూతమైంద్రియం |

ద్యౌః ఖం క్షితిః శైలసరిత్సముద్ర -

ద్వీపగ్రహర్షేత్యభిధేయ ఏకః || 32 ||

యస్మిన్నసంఖ్యేయవిశేషనామ -

రూపాకృతౌ కవిభిః కల్పితేయం |

సంఖ్యా యయా తత్త్వదృశాపనీయతే

తస్మై నమః సాంఖ్యనిదర్శనాయ తే ఇతి || 33 ||

ఉత్తరేషు చ కురుషు భగవాన్ యజ్ఞపురుషః

కృతవరాహరూప ఆస్తే తం తు దేవీ హైషా భూః

సహ కురుభిరస్థలితభక్తియోగేనోపధావతి
ఇమాం చ పరమాముపనిషదమావర్తయతి || 34 ||

ఓం నమో భగవతే మంత్రతత్త్వలింగాయ
యజ్ఞకృతవే మహాధ్వరావయవాయ మహాపురుషాయ
నమః కర్మశుక్లాయ త్రియుగాయ నమస్తే || 35 ||

యస్య స్వరూపం కవయో విపశ్చితో
గుణేషు దారుష్వివ జాతవేదసం |
మథ్నంతి మథ్నా మనసా దిదృక్షవో
గూఢం క్రియార్థైర్నమ ఈరితాత్మనే || 36 ||

ద్రవ్యక్రియాహేత్వయనేశకర్తృభి -
ర్మాయాగుణైర్వస్తునిరీక్షితాత్మనే |
అన్వీక్షయాంగాతిశయాత్మబుద్ధిభి -
ర్నిరస్తమాయాకృతయే నమో నమః || 37 ||

కరోతి విశ్వస్థితిసంయమోదయం
యస్యేప్సితం నేప్సితమీక్షితుర్గుణైః |
మాయా యథాయో భ్రమతే తదాశ్రయం
గ్రాహ్యో నమస్తే గుణకర్మసాక్షిణే || 38 ||

ప్రమథ్య దైత్యం ప్రతివారణం మృధే
యో మాం రసాయా జగదాదిసూకరః |
కృత్వాగ్రదంష్ట్రే నిరగాదుదన్వతః
క్రీడన్నివేభః ప్రణతాస్మి తం విభుమితి || 39 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
పంచమస్కంధే భువనకోశవర్ణనం నామ అష్టాదశోఽధ్యాయః ||